

Plats och tid	Tingshuset kl. 13:00-16:47
Ledamöter	Jonny Svensson (S) (Ordförande) Bobbo Bolin (S) Rune Kennborn (KD) (Vice ordförande) Göran Augustsson (M) Oscar Sjöö (M) Sören Rasmussen (SD) Madeleine Söderlund (FR)
Ersättare	Felicia Ahlgren (S) Fredrik Lind (SD) Mikael Sandström (FR) Anders Ejserholm (M) Peter Krahll Rydberg (MP) Tomas Ridell (V)
Övriga närvarande	Ann-Charlotte Lind, Förvaltningschef Amanda Gelotte, Administrativ handläggare Anna Smillidotter, Bygglovshandläggare § 132 - 133 Cecilia Svedström, Bygglovshandläggare § 134 -136 Kristina Westberg, Bygglovshandläggare § 134 -138 Emilia Stenbäck, Miljöinspektör § 134-138

Utses att justera

Justeringens plats och tid kl.

Paragrafer § 138

Underskrifter Sekreterare:

Amanda Gelotte

Ordförande:

Jonny Svensson

Justerande:

Rune Kennborn

Protokollet är direktjusterat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla. Anslaget tas ner 1 december 2025. Protokollet förvaras digitalt.

kh

h 91

§138

**Buagärde 1:2 och 1:9 - Förbud mot BMN-2025-508
att använda avfall i
anläggningsändamål**

§138 Buagärde 1:2 och 1:9 - Förbud mot att använda avfall i anläggningsändamål – BMN-2025-508.

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att förbjuda Massoptimering Väst AB, med organisationsnummer 556974 - 6828, att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Ärendet

Företaget Massoptimering Väst AB har sedan år 2016 bedrivit en verksamhet på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Verksamheten anmäldes år 2015 och består av två delar. Den ena delen omfattar återvinning av avfall så som schaktmassor, asfalt, betong och stubbar. Den andra delen omfattar uppbyggandet av en verksamhetsyta på vilken verksamheten kan bedrivas. Verksamhetsytan byggs upp med avfall.

Då kommunen är markägare tecknades det i samband med anmälan enligt miljöbalken ett arrendeavtal på 10 år. Avtalet löper ut nästa år, 2026-06-30. Avtalet tecknades med Fraktkedjan Väst anläggning, organisationsnummer 556547–7204 (arrendatorn). Fraktkedjan Väst anläggning är idag Fraktkedjan AB. Massoptimering Väst AB ägs till lika delar av Fraktkedjan AB och Massoptimering Sverige AB. Fraktkedjan driver genom Massoptimering Väst återvinning och mottagning av schaktmassor.

Tidigare klagomål och beslut

Under år 2018 inkom ett klagomål om att ett vattendrag och en damm i området hade grumlats. Vid den tidpunkten hanterades och avvattnades borrhslam på anläggningen. Utredningen visade att grumlingen orsakats av oförsiktig hantering av massor och en bristande egenkontroll. Företaget förbjöds därmed hantera blöta massor och flytande slam inom verksamhetsområdet.

I samband med utredningen framkom det även att uppbyggnaden av verksamhetsytan främst utgjorts av lermassor. Användandet av lera ansågs vara en avvikelse från gällande beslut om försiktighetsmått som endast medgav uppfyllnad med jord och sten. Företaget förbjöds därmed att använda lera, kvicklera och siltjord som avfall för anläggningsändamål på grund av hög risk för grumling av vattendrag. I en stabilitetsutredning som togs fram av GeoVerkstan på uppdrag av Massoptimering Väst AB beräknades att sättningar på upp till 10% av fyllnadsmäktigheten, eller 0,25–1 meter, kunde förväntas på grund av lerfyllnaden.

Den 25 mars 2019 beslutade Jävsnämnden att helt förbjuda företaget att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2, 1:9 samt Råssa 1:11. Beslutet om förbud fattades då verksamheten bedömdes medföra mer än ringa risk för förorening och därför var tillståndspliktig. Nämnden bedömde även att syftet med anläggningen var oklart och därför kunde utgöra en otillåten deponiverksamhet. Företaget fick efter anmälan godkänt att fylla ut kvarstående hål med jungfruliga friktionsmassor från närområdet. Den 22 februari 2023 meddelade företaget att uppbyggnaden var färdig.

Den 4 maj 2023 inkom företaget med en ny anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål. Anmälan avsåg användning av avfall (jord och sten, betong, tegel och asfalt) för att bygga klart den verksamhetsyta som stoppades av tidigare meddelat förbud. I anmälan benämns området som den "Västra ytan". Enligt anmälan behöver den "Västra ytan" byggas då återvinningsverksamheten tar mycket plats och området behöver utökas för att möjliggöra effektiv hantering av massor. Uppbyggnaden beräknades ta tre år att färdigställa. Som svar på den nya anmälan beslutade samhällsbyggnadsnämnden den 30 oktober 2023 att förelägga verksamheten med försiktighetsmått enligt beslut SBN M 2023/261.

Under år 2024 och 2025 har bygg- och miljöförvaltningen mottagit klagomål på verksamheten. I oktober 2024 noterades ett oljeliknande utsläpp från verksamhetsområdet i samband med den våtmarksinventering som utfördes i det då pågående LONA-projektet. I november lämnade Länsstyrelsen över ett klagomålsärende till kommunen där de uppmärksammats på ett pågående läckage av kladdig massa till våtmark vid fastigheten. I mars 2025 uppmärksammades även förvaltningen på att "bråte" har tippats på fastigheten och att vattendrag runt omkring kan ha grumlats.

Ordinarie tillsynsbesök

Den 10 april 2025 utfördes en planerad inspektion av verksamheten som en del av den årliga tillsynen. Vid inspektionen framkom bland annat brister i egenkontrollen. Med anledning av bristerna förelades verksamhetsutövaren att inkomma med uppdaterade kontrollprogram för både återvinningsverksamheten och uppbyggnaden av verksamhetsytan. Verksamheten förelades även att inkomma med uppgifter om hur mycket avfall som återvunnits inom återvinningsverksamheten under 2024 samt det första kvartalet 2025. Som svar redovisade verksamheten att jord har sorterats, men att ingen övrig sortering eller återvinning av avfall har genomförts under den efterfrågade tidsperioden.

Nytt klagomål på verksamheten

Den 1 juli 2025 inkom ett nytt klagomål om att förorenade massor regelbundet körs till Massoptimerings verksamhetsområde och att vattendrag har förorenats. Den 29 juli 2025 utfördes en inspektion i området för att utreda klagomålet. På plats noterades en oljig hinna på en bäck nedströms samt på bäcken där verksamheten själva utför regelbunden provtagning. Miljöinspektörer åkte ut på nytt den 12 augusti och tog vattenprover upp- och nerströms verksamhetsytan. Resultatet av provtagningen påvisade ingen förorening i vattendragen avseende de provtagna parametrarna.

Vid inspektionen den 29 juli 2025 undersöktes även påståendet att förorenade massor körs till verksamhetsområdet. Stora mängder asfalt låg i slänterna vid verksamhetsytans kanter. Asfalten noterades både vid kanten på den färdigställda delen av verksamhetsytan och vid den pågående utfyllnaden. På grund av det bedömdes det föreligga risk för att asfaltsmassor har använts som utfyllnadsmassor i uppbyggnaden av ytan. Det noterades även att oönskat avfall, så som plast och armeringsjärn, blandats in i massorna. På vissa ställen har även material som är tekniskt olämpliga för syftet dumpats ner längs med kanten på uppbyggnaden, så som lera och högar med stubbar och grenar. Det noterades även betongavfall i uppbyggnaden.

Ke

LM

På plats noterades även att ett cirka 50 cm tjockt lager krossad asfalt har placerats på den sedan tidigare färdigbyggda verksamhetsytan. Ingen anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål för den färdigbyggda ytan har inkommit till bygg- och miljönämnden.

Den 21 augusti 2025 genomfördes ett platsbesök ute på verksamheten. Vid besöket deltog miljöinspektörer Emilia Stenbäck och Zabina Järpfjord och från verksamheten deltog Stefan Gustavsson, Michael Holmberg och Anton Hederdal. Vid besöket förklarade verksamhetsutövaren att ingen asfalt har använts som utfyllnadsmaterial. Asfalt har ramlat ner vid sidorna när det har anlagts som topplager. Gällande lagret med asfalt som har placerats på den färdigbyggda ytan menar verksamhetsutövaren att det utgör en förvaring av materialet tills det kan krossas.

Verksamhetsutövaren ansåg inte att skräpet som noterats vid tidigare inspektioner utgör något problem utan är små mängder jämfört med hur det kan se ut på andra, liknande, anläggningar. Vid besöket hade slänter städats från skräp. Schaktmassor hade tillförts på platser där det tidigare noterats asfalt, vilket gör att det inte gick att kontrollera om asfalten fanns kvar. Vid besöket diskuterades även tidsaspekten för projektet.

Verksamhetsutövaren menade att det inte är säkert att tillräckliga mängder massor kommer vara tillgängliga för att projektet ska kunna färdigställas inom utsatt tidsram. Om tiden tar slut innan projektet är färdigt kommer verksamhetsutövaren ansöka om förlängd tid. Om inte avfall får användas till att färdigställa projektet menar verksamhetsutövaren att ytan inte kommer byggas klart.

Den 3 september 2025 förelades verksamhetsutövaren att inkomma med uppgifter om bland annat vilka massor som använts i uppbyggnaden av "västra ytan". Svaret inkom till förvaltningen den 18 september 2025.

- Enligt verksamhetsutövaren har 11 060 ton schaktmassor (jord och sten) tagits emot från Sortera Materials. Verksamhetsutövaren kan inte redovisa var det avfallet har uppkommit eller vad tidigare fastighetsanvändning utgjorts av.
- 2895 ton schaktmassor (jord och sten) har tagits emot från NA schakt. Ursprunget är fastigheterna Backa 28:1 och Backa 21:8 och tidigare fastighetsanvändning är industrimark.
- 2 162 ton schaktmassor (jord och sten) har tagits emot från Glemo. Ursprunget är fastigheten Bulten 1 i Kungälv och tidigare fastighetsanvändning är parkering/grönyta.
- Verksamhetsutövaren har inte dokumentation över om schaktmassorna består av jord, sten, sand eller lera och kan därmed inte redovisa vilken typ av schaktmassor som använts.
- Cirka 450 ton asfalt har lagts som ytlager.

Den 4 september 2025 mottog bygg- och miljöförvaltningen information om att blöta lermassor körs till anläggningen. Med anledning av det utfördes en oanmäld inspektion av miljöinspektörer Ebba Tamm och Emilia Stenbäck den 8 september 2025. Ute på verksamheten påträffades Stefan Hederdal och Albin Hederdal som arbetade med att lägga ut de massor som kördes in. Under tiden miljöinspektörer var på plats kördes flera lastbilar in med lera. Leran var mycket blöt och tippades från lastbil direkt ner i slänten. Enligt information från Stefan Hederdal kom leran från Kungälv (Bulten 1, se redovisningen

ovan). Verksamhetsutövaren har uttryckt att de inte ser något problem med att använda blöta lermassor i uppbyggnaden av verksamhetsytan.

Verksamheten ska enligt beslut ta grundvattenprover två gånger om året. Proven tas på tre platser i anslutning till verksamhetsytan. Prover tas bland annat på halten klorid i grundvattnet. Över tid visar resultaten att halterna i klorid i ett av grundvattenrören ökat kontinuerligt mellan år 2019 och år 2024 (start på 9,8 mg/l, senaste provet 54 mg/l). I de prov som togs under hösten 2024 har det även påvisats PAH-ämnen i ett grundvattenrör, vilket inte visats i tidigare provtagning.

Verksamhetens synpunkter

Den 25 september 2025 skickades en kommunikering ut till verksamheten.

Kommunikeringen innehöll ett förslag på beslut om förbud mot att fortsatt få använda avfall för anläggningsändamål. Verksamheten har (sammanfattat) inkommit med följande synpunkter:

- Att det inte har bedrivits någon återvinningsverksamhet under 2024 stämmer inte. Trots lågkonjunktur har material körts in och ut från området. Förhoppningen är att lågkonjunkturen vänder och då har verksamheten en bättre anpassad yta för att kunna ta emot schaktmassor.

Bemötande: Verksamheten har själva redovisat att inget material har behandlats under 2024 utöver sortering av jord. Förvaltningen bedömer att det för närvarande inte finns något behov av den nya ytan.

- Massoptimering anser inte att det är miljömässigt motiverat att använda sig av annat material så som nyproducerat krossat berg när det finns överskottsmassor. Massoptimering motsätter sig att verksamheten skulle utgöra en otillåten deponiverksamhet då beslut om försiktighetsmått vid användning av avfall för anläggningsändamål efterlevs.

Bemötande: Verksamhetsutövaren har vid en inspektion ute på plats uttryckt att verksamhetsytan inte kommer färdigställas utan avfall. För att en åtgärd ska räknas som återvinning krävs, enligt miljöbalken, att avfallet kommer till nytta som ersättning för ett annat material. Om avfallet inte ersätter annat material kan det i stället utgöra kvittblivning av avfall och därför räknas som en otillåten deponiverksamhet.

- Av de 11 060 ton har vi mottagit 166 analyser från Sortera vilket blir ca 1 analys på var 67:e ton, vilket är en ovanligt tät provtagning. Dokumentation finns kring massorna gällande vart de kommer ifrån samt hur mycket som har körts in.

Bemötande: Massoptimering har inte kunnat redovisa avfallets ursprung eller tidigare fastighetsanvändning när det gäller de massor som kommer från Sortera Materials. Det bryter mot föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation och det går även mot vad företaget åtagit sig i anmälan avseende avfallslämnarens skyldighet att fylla i mottagningsdokument.

26

217

- Massoptimering har inte använt rent betong- och tegelavfall i utfyllnaden, det kan däremot förekomma ytterst lite betong- och tegelrester i schaktmassorna och därför är det svårt att redovisa det separat.

Bemötande: Vid inspektion har bygg- och miljöförvaltningen noterat både tegelrester och betong i utfyllnaden. Allt material som används i utfyllnaden ska dokumenteras enligt föreskrivna försiktighetsmått, oavsett mängd. Om det följer med oönskade typer av avfall i schaktmassorna ska de, enligt verksamhetens eget kontrollprogram, läggas åt sidan. Det får inte grävas ner odokumenterat avfall på platsen.

- Beslut om förbud gällande uppbyggnaden är från 2018-12-17. Anmälan om etapp 4, Västra ytan lämnades in 2023-05-04 efter diskussion med tillsynsmyndigheten. Efter diskussion tillkom skyddsvall och ett avskärande dike där eventuellt vatten från området leds till sedimentationsdammen. Massoptimering följer därför gällande beslut där lera får användas.

Bemötande: Trots att det nya beslutet om försiktighetsmått inte uttryckligen förbjuder användandet av lera har det tidigare beslutet om förbud aldrig upphävts och är därmed fortsatt gällande.

- Massoptimering tar inte emot några blöta massor. Skulle massorna vara för blöta styrs de om till någon av Massoptimerings andra anläggningar. Vissa av analyserna kan visa en låg torrsubstans men då de har behandlats och avvattnas innan körs det inte in blöta till anläggningen.

Bemötande: Vid den oanmälda inspektionen som utfördes den 8 september var miljöinspektörer på plats när blöt lera togs in till anläggningen och dumpades från lastbilar ner i slänten. Leran var mycket blöt och i vissa fall nästan rinnande. Förvaltningen bedömer därav att blöta massor har tagits emot.

- Massoptimering anser att lera är ett bra byggmaterial där tiden utgör en viktig faktor för att få en stabil yta. På grund av detta anser Massoptimering att leran inte utgör kvittblivning. Sättningar på överytan uppstår de första åren men stabiliserar sig efter hand.

Bemötande: Eftersom det krävs tid för ytan att bli stabil innebär det att ytan inte är brukbar direkt efter färdigställandet. Behovet av en icke-brukbar yta kan ifrågasättas, vilket innebär att det saknas syfte med uppbyggnaden.

- Massoptimering anser att den påstådda grumlingen i vattendrag uppkommer från grusvägarna i området där det bedrivs annan verksamhet. Massoptimering har trots detta genomfört åtgärder för att förhindra grumling. Ytvatten från verksamhetsområdet rinner inte ut i vattendragen utan rinner till sedimentationsdammen.

Bemötande: Vattnet från de blöta lermassorna riskerar att orsaka en spridning av partiklar till den omgivande miljön. Eftersom verksamheten tidigare har orsakat grumling av närliggande vattendrag bedömer förvaltningen att beslutet om förbud mot att hantera lera och blöta massor inom området ska vara fortsatt gällande.

LB

LM

- Massoptimering ställer sig frågande till vad som menas med oaktsam hantering gällande asfalt? Enligt beslut om avfall för anläggningsändamål samt beslut för recyclingen får asfalt hanteras på området.

Bemötande: Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den stora mängden asfalt som rasat ner i slänterna, de asfaltkakor som rasat ner och hamnat i naturen samt den asfaltsyta som anlagts på "etapp 1" utgör en oaktsam hantering av asfalt. Verksamheten får inte bedrivas på ett sätt som riskerar att förorena omgivande mark och vattendrag.

- Massoptimering har inget gränsvärde för klorid och går efter det generella tröskelvärde för grundvattenförekomst på 100 mg/l. I och med att det generella gränsvärdet inte överskrids för grundvatten samt att verksamheten enligt beslut har riktvärdena för KM att förhålla sig till har massoptimering inte lagt till lakbar halt för klorid i provtagningen.

Bemötande: Gränsvärden är ingen halt det är tillåtet att förorena upp till. Det faktum att kloridhalterna ökat med över 500% på en av provtagningsplatserna tyder på att verksamheten har bedrivits på ett sätt som påverkar grundvattnet. Verksamheten måste alltid bedrivas enligt miljöbalkens hänsynsregler och verksamhetsutövaren måste löpande utvärdera vilka risker som finns för människors hälsa och miljön. De försiktighetsmått som meddelats av bygg- och miljönämnden befriar inte verksamheten från att ta hänsyn till andra risker som inte omfattas av beslutet.

- Massoptimering följer rutinen i kontrollprogrammet för att det inte ska komma med oönskat material i massorna.

Bemötande: Oönskat material har vid inspektion noterats i utfyllnadsmassorna. Kontrollen av inkommande massor bedöms därmed vara bristfällig.

Barnkonsekvensanalys

Barn bedöms inte påverkas av beslutet.

Bedömning

Självständigt syfte med uppbyggnaden saknas

I den anmälan om att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål som gjordes år 2023 angav Massoptimering att mer utrymme behövdes då återvinningsverksamheten tog mycket plats och att den nya verksamhetsytan därmed behövde byggas. Det har dock inte bedrivits någon återvinningsverksamhet under år 2024, utöver sortering av jord. Det bedöms därmed inte finnas något uppenbart behov av den utökade ytan.

Fraktkedjan AB, delägare till Massoptimering Väst AB, är ett transportföretag som enligt egen beskrivning erbjuder helhetslösningar inom masshantering. Verksamheten skriver i sin årsredovisning att en konkurrenskraftig deponi eller jordåtervinning måste erbjudas om man ska komma åt en schaktttransport. Det tyder på att Massoptimerings verksamhet bedrivs utifrån avfallslämnarens intresse att bli av med massor snarare än verksamhetens behov av en ny

AB

2024

verksamhetsyta. Det innebär att ett självständigt syfte för anläggningen saknas och att den verksamhet som bedrivs är en otillåten deponi och inte utgör återvinning av avfall.

Det finns för närvarande inte heller något annat syfte med att bygga en verksamhetsyta på platsen då det inte finns något beslutat eller pågående uppdrag om detaljplanearbete. Därtill har kommunstyrelsen tidigare genom beslut tagit ställning till att ytterligare anslutande mark om 30 ha för mottagning av massor för anläggningsändamål, genom nyttjanderättsavtal, inte var lämpligt att gå vidare med av konkurrensskäl. Det finns därmed inget säkerställt syfte med uppbyggnaden av en ny verksamhetsyta. Då kommunen är markägare tecknades det i samband med anmälan enligt miljöbalken även ett arrendeavtal på 10 år. Avtalet löper ut år 2026 vilket då innebär att verksamheten inte kan fortsätta bedrivas.

Verksamhetsutövaren har även uttryckt att ytan inte kommer färdigställas om avfall inte får användas. Bygg- och miljöförvaltningen tolkar det som att ytan inte har ett självständigt syfte och därmed inte behövs. För att en åtgärd ska räknas som återvinning krävs det, enligt miljöbalken, att avfallet kommer till nytta som ersättning för ett annat material. I en dom i Mark- och miljööverdomstolen (MÖD M 5961 - 18) konstaterades att en åtgärd inte kan utgöra återvinning om inte åtgärden skulle ha utförts med annat material än avfallsmassor om sådana inte fanns att tillgå. För att det ska vara frågan om en återvinningsåtgärd krävs det därmed att det finns ett verkligt behov av att ersätta annat material som annars hade behövts för ändamålet, och om det behovet inte finns är åtgärden att betrakta som bortskaffande av avfall. Om ytan inte kommer färdigställas utan avfall, vilket verksamhetsutövaren har framfört, innebär det att avfall inte används för att ersätta annat material. Verksamheten som bedrivs är därmed inte en återvinning utan en otillåten deponiverksamhet.

Bristande dokumentation av mottagna massor

Enligt gällande beslut om försiktighetsmått SBN M 2023/261 ska verksamheten bedrivas i enlighet med vad som angivits i anmälan. Enligt anmälan ska en avfallsproducent som lämnar avfall till verksamheten fylla i ett mottagningsdokument som bland annat visar var massorna kommer från, fastighetsanvändning, orsak till bortförsel och karaktärisering av massorna. Utöver det ska samtliga massor åtföljas av dokumentation som anger mottagningsdatum, mängd och avfallstyp samt information om var avfallet kommer ifrån.

Enligt de uppgifter som lämnats av Massoptimering har 11 060 ton schaktmassor tagits emot från Sortera Materials. Inga uppgifter finns om avfallets ursprung eller tidigare fastighetsanvändning. Det finns inte heller någon dokumentation som närmare karaktäriserar massorna än till avfallskod 17 05 04, vilket omfattar samtliga fraktioner av lera, jord, sand, grus och sten. Avsaknaden av dokumentation gällande avfallet bryter mot föreskrivna försiktighetsmått och går även mot vad företaget åtagit sig i anmälan. Avfallet behöver åtföljas av korrekt dokumentation som underlag för att bedöma om massorna är lämpliga att ta emot och använda på platsen. Om information saknas om massornas ursprung går det inte att avgöra vilka potentiella föroreningar som kan förekomma baserat på tidigare fastighetsanvändning.

Att endast karaktärisera massorna baserat på gränsvärden för känslig markanvändning utgör inte tillräckligt bedömningsunderlag om övrig information gällande avfallets ursprung kopplade till andra potentiella föroreningar saknas. De provtagningar av grundvattnet som utförts av verksamheten visar att kloridhalterna i ett grundvattenrör ökat kontinuerligt sedan år 2019. Det

JO

LM

tyder på att verksamheten kan ha påverkat grundvattnets kemiska sammansättning. Trots det tar företaget ingen hänsyn till kloridhalter i de massor som mottas. Enligt dokumentationen som lämnats in av verksamheten har lera från havsnära områden samt områden som tidigare befunnit sig under havsnivån använts i uppbyggnaden. I dessa områden är kloridhalterna naturligt förhöjda, men ingen provtagning har utförts med avseende på lakbara halter av klorid. Enligt miljöbalken ska den som bedriver en verksamhet skaffa sig den kunskap som behövs för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att det inte uppfylls då föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation inte har följts.

Det saknas även dokumentation över vilken fraktion schaktmassorna består av, det vill säga, om det är lera, sand, sten eller en blandning av olika fraktioner. Bygg- och miljöförvaltningen tolkar det som att Massoptimering inte tar ställning till om massorna är lämpliga att använda eller ej utifrån det kriteriet. För att göra en bedömning om avfall kan användas som ersättning för annat material bör en bedömning av massornas kvalitet och lämplighet för aktuell konstruktion göras innan de används.

Vid inspektion noterades att stubbar, grenar och plast dumpats ner i utfyllnaden. Avfallet visade sig vara rester från jordsorteringsmaskinen som någon försökt bortskaffa, verksamhetsutövaren kunde inte säga när det hamnat där. I utfyllnaden noterades även betong- och tegelavfall som inte har dokumenterats. Avfall som dumpas ner i utfyllnaden utan annat syfte än kvittblivning är inte en godkänd avfallshantering. Den som innehar ett avfall har enligt miljöbalken alltid ett ansvar att se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Förfarandet bryter även mot föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation.

Otillåtna och olämpliga lermassor har använts i uppbyggnaden

Från vad som noterades vid inspektionen den 8 september 2025 används mycket blöta lermassor som utfyllnadsmaterial. Det finns sedan tidigare ett förbud mot att hantera lera, kvicklera, siltjord och blöta massor på området. Inget av besluten har upphävts och är fortsatt gällande.

Massoptimering har därmed brutit mot båda förbuden genom tillförseln av blöta lermassor. Då massorna var mycket blöta vid placeringen i slänten kommer de i praktiken även avvattnas på platsen. Vattnet som tar sig från leran riskerar att föra med sig fina partiklar till närliggande vattendrag och vegetation, vilket kan orsaka grumling. Effekten kan även förstärkas vid nederbörd, då partiklar riskerar att föras ut till närliggande vattendrag och omgivande miljö.

Utöver riskerna för omgivningen bedömer bygg- och miljöförvaltning att blöta lermassor är tekniskt olämpliga att använda i den typen av verksamhetsyta som ska byggas upp. Stabilitetsutredningen som togs fram för den färdigbyggda ytan visade att sättningar på upp till 10% av utfyllnadens mäktighet kunde förväntas på grund av lerfyllnaden. För att verksamheten ska räknas som en återvinning krävs det att avfallets egenskaper som konstruktionsmaterial är lämpliga för ändamålet och ersätter annat material som annars skulle användas. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att blöta lermassor inte är lämpliga som konstruktionsmaterial i en industriyta och att förfarandet utgör kvittblivning av massor snarare än återvinning av avfall för anläggningsändamål.

Verksamheten utgör en risk för skada på den omkringliggande miljön

sc

LM

Utöver dumpandet av odokumenterat avfall finns även andra tecken på oaksamhet vid hanteringen av avfall i uppbyggnaden. Vid inspektionsbesöket låg det mycket krossad asfalt ner längs slänterna på uppbyggnaden. Vare sig asfalten medvetet har placerats i anläggningen som utfyllnad, eller rasat ner i samband med anläggande av en slityta, är risken stor att hanteringen leder till att föroreningar sprider sig till den omkringliggande miljön. Enligt miljöbalken ska den som hanterar avfall se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur.

Asfalt innehåller alltid PAH - ämnen (Polycykliska aromatiska kolväten) i olika mängder. PAH - ämnen kan bioackumuleras och är svårnedbrytbara i naturen. Flera PAH - ämnen är även cancerframkallande. Oaksam användning av asfalt utgör därmed en direkt risk för människors hälsa och miljön. Urlakade PAH- ämnen riskerar att transporteras till grundvattnet och ta sig vidare till och förorena vattentäkter. Asfalt kan även innehålla andra skadliga ämnen, som alifatiska och aromatiska kolväten. När asfalt krossas och finfördelas ökar risken att föroreningar når omgivningen. Asfalt är därmed aldrig lämpligt att användas som utfyllnadsmassor.

Verksamheten har visat oaksamhet när det gäller hanteringen av asfalt, både vid användningen vid den nya utbyggnaden där stora mängder asfalt rasat ner i slänterna, och vid förvaringen av asfalt på den färdigställda ytan. Att sprida ut asfalt och förvara det över en stor yta ökar risken för urlakning av oönskade ämnen som kan ta sig vidare till omgivande mark och vatten.

Bristande kontroll av inkomna massor

Det finns även brister i kontrollen av inkommande massor innan de används i anläggningsarbetet. Vid inspektion noterades skräp så som plast och armeringsjärn bland övriga utfyllnadsmassor. Enligt verksamhetens egna kontrollprogram ska en okulär besiktning av massorna utföras innan de används. Enligt gällande beslut om försiktighetsmått ska massorna genomgå kontroll innan de används och det innehåll som inte är klassat som fyllnadsmaterial ska sorteras ut. Vid den inspektion som utfördes under tiden massor kördes in till anläggningen visade det sig att massor tippades direkt från lastbil ner i slänten. En okulär kontroll utfördes efter massorna använts som utfyllnad. Enligt verksamhetsutövaren ska grävmaskinisten titta ner i lastbilsflaket innan massorna tippas av för en okulär kontroll. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att kontrollen inte är tillräcklig för att identifiera eventuellt oönskade och förorenade massor.

Eftersom kontrollen av massorna sker först efter de använts försvinner möjligheten för verksamhetsutövaren att avvisa oönskade massor, vilket bryter mot verksamhetens kontrollprogram. Det riskerar även att följa med oönskat material ner i utfyllnaden. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att verksamheten brister i kontrollen av de massor som används och bryter mot både sitt eget kontrollprogram och föreskrivna försiktighetsmått. Verksamheten uppfyller inte heller de krav på kunskap, skyddsåtgärder och försiktighetsmått som krävs enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Samlad bedömning

Bygg- och miljöförvaltningen gör mot bakgrund av ovanstående bedömningen att verksamheten ska förbjudas då den utgör en otillåten deponiverksamhet. Verksamheten bedrivs även på ett sätt som riskerar att orsaka skada på miljön och människors hälsa. Företaget följer inte beslut och

uppvisar allvarliga brister gällande avfallshanteringen. Verksamheten bedrivs inte utifrån miljöbalkens allmänna hänsynsregler vilket kan medföra risk för spridning av föroreningar till omgivningen.

Uppbyggnaden av verksamhetsytan är aktivt pågående vilket innebär att stora mängder massor kontinuerligt fraktas in och används som utfyllnad. Vid ett eventuellt överklagande kan tillförseln av massor fortsätta under tiden då ärendet prövas. Eftersom Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att verksamheten utgör en risk för människors hälsa och miljön ska beslutet därför gälla omedelbart även om det överklagas för att stoppa tillförseln av massor.

Lagstöd

26 kap. 9 § Miljöbalken

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

26 kap. 19§ Miljöbalken

Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

2 kap. 2 § Miljöbalken Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

2 kap. 3 § Miljöbalken

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön

2 kap. 7 § Miljöbalken

Kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

15 kap. 11 § Miljöbalken

Den som hanterar avfall ska se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på

26

211

människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till 1. den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur, [...]

26 kap. 26 § Miljöbalken

En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

29 kap. 22 § Miljöprövningsförordningen

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.310 gäller för att deponera icke-farligt avfall.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Miljöinspektör Emilia Stenbäck och har föredragits av Miljöinspektör Emilia Stenbäck

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att förbjuda Massoptimering Väst AB, med organisationsnummer 556974 - 6828, att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Titel	Datum	Beteckning
Buagärde 1:2 och 1:9 – Förbud mot att använda avfall i anläggningsändamål, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse	2025-10-24	BMN-2025-508-39
Tillsynsbesök 180927	2018-09-27	Miljö-2018-296-9
Beslut om förbud	2018-12-19	JN-2018-36-2
Sammanträdesprotokoll	2019-03-25	JN-2018-36-17
Nämndbeslut	2020-02-25	JN-2020-7-2
Översiktskarta	2023-05-04	Miljö-2023-255-1

bl

RM

Föreläggande om försiktighetsmått SBN M 2023/261	2023-10-30	Miljö-2023-255-13
Överlämnande av tillsynsärende, klagomål	2024-11-20	BMN-2024-1342-1
Behandlat avfall 2024	2025-05-30	BMN-2025-311-5
Inspektion efter klagomål	2025-08-18	BMN-2025-508-5
Foton inspektion 29 juli	2025-08-18	BMN-2025-508-6
Foton inspektion 12 augusti	2025-08-18	BMN-2025-508-7
Svar på inspektionsrapport	2025-08-20	BMN-2025-508-10
Svar på föreläggande	2025-09-18	BMN-2025-508-23
Foton tagna vid inspektion 8 september 2025	2025-09-09	BMN-2025-508-18
Kommunicering inför beslut	2025-09-25	BMN-2025-508-35
Svar på kommunikering	2025-10-08	BMN-2025-508-36
Massoptimering Väst AB-bokslut-2024-12	2025-10-31	BMN-2025-508-38
Fraktkedjan AB-bokslut-2024-12	2025-10-31	BMN-2025-508-38
Översiktlig karta	2025-10-31	BMN-2025-508-38

Upplysningar

Bygg- och miljönämnden tar ut en avgift för tillsyn enligt gällande taxa, timavgiften för bygg- och miljönämndens verksamhet är 1172 kronor. Fram till och med det här beslutet har vi lagt 40 timmar i arbetstid. Avgiften faktureras separat.

Hur du överklagar

Detta beslut kan du överklaga till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Överklagandet ska lämnas

in eller skickas till Bollebygds kommun, Bygg- och miljönämnden, 517 83 Bollebygd. I överklagandet ska diarienummer anges samt på vilket sätt du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring som du vill ha. Bifoga de handlingar som stöder överklagandet. Uppge namn, postadress, telefonnummer samt e-postadress.

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit in till bygg- och miljönämnden senast tre veckor från den dag du tog emot beslutet. Om något är oklart kan du vända dig till bygg- och miljöförvaltningen via kommunens huvudväxel.

Skickas till

Delges: Massoptimering Väst AB

Skickas till: Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Bygg- och miljöförvaltningen

Förvaltningschef
Ann-Charlotte Lind

Miljöinspektör
Emilia Stenbäck